

COMUNICAT DE PRESĂ

Prima zi a Festivalului ProEtnica Sighișoara, ediția a XXII-a

Prima zi a Festivalului Intercultural ProEtnica 2026 (26-30.08.2026) a adus miercuri, 26 august, în Cetatea Sighișoarei comunități etnice din diferite regiuni ale țării, într-o întâlnire în care spectacolul, tradiția, istoria și dialogul au alcătuit împreună imaginea unei diversități vii. Ajuns la cea de-a XXII-a ediție și la 25 de ani de la începuturile sale, festivalul a fost deschis oficial la ora 16.00, pe scena din Piața Cetății Medievale. Ceremonia festivă de deschidere a reunit reprezentanți ai corpului diplomatic, ai instituțiilor centrale și locale și ai organizațiilor minorităților naționale. Au participat, între alții, E.S. Angela Ganninger, Ambasadoarea Republicii Federale Germania în România, Cristian Roșu, consilier de stat în cadrul Administrației Prezidențiale a României, Thomas Șindilariu, subsecretar de stat la Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României, precum și Iulian Praja, managerul Centrului Județean pentru Cultură Tradițională și Educație Artistică Mureș.

Directorul Festivalului, Volker Reiter și-a întâmpinat cu căldură invitații, alocuțiunea sa de bun-venit aducând în atenție primele idei valoroase: „Anul acesta sărbătorim 25 de ani de ProEtnica. Și merită să ne întrebăm din nou: De ce facem acest festival? Pentru mine, răspunsul este simplu: pentru pace. Pacea începe atunci când oamenii se întâlnesc, vorbesc, se ascultă, mănâncă împreună, dansează, discută și chiar se contrazică – dar continuă să comunice. ProEtnica vrea să fie un asemenea loc al întâlnirii. Vrem să oferim minorităților naționale posibilitatea de a se prezenta așa cum doresc ele – prin muzică și dans, dar și prin limbă, literatură, artă, gastronomie, istorie, dezbateri și proiecte contemporane. Rolul nostru nu este să spunem unei comunități ce este și cum trebuie să se prezinte, ci să-i oferim spațiul în care să se exprime singură... Pentru mine, apartenența la o minoritate nu este o chestiune de sânge. O minoritate este purtătoarea unei culturi, a unei limbi și a unei memorii. Iar granițele dintre culturi trebuie să rămână permeabile. Poate acesta este sensul profund al dialogului intercultural: nu doar să-l acceptăm pe celălalt, ci să fim dispuși să învățăm de la el și, prin această întâlnire, să fim dispuși să ne schimbăm și pe noi înșine. Nu vreau să ascund faptul că ediția din acest an s-a născut în condiții dificile. Din cauza unor schimbări și dificultăți administrative, o finanțare pe care ne bazasem nu a mai putut fi obținută. A trebuit să găsim rapid alte soluții. Și aici s-a întâmplat ceva care, pentru mine, este poate cel mai frumos mesaj al acestei ediții aniversare: organizațiile minorităților naționale și participanții au salvat această ediție a festivalului ProEtnica. Fără contribuția și solidaritatea lor, festivalul nu ar fi putut avea loc în această formă... Tocmai această solidaritate arată ce este ProEtnica: nu este festivalul unei persoane și nici al unei singure organizații. ProEtnica este un proiect comun.”

La rîndul său, E.S. Angela Ganninger, Ambasadoarea Republicii Federale Germania în România, a subliniat că prezența și patronarea de către Ambasadă a festivalului la 25 de ani de ProEtnica are și o semnificație legată

de istoria acestui festival: „Este o onoare deosebită să pot oferi co-patronajul acestui eveniment. Există, de asemenea, un prilej aniversar special: 25 de ani de la prima ediție ProEtnica. Cetățenii acestui oraș, și nu numai, se angajează de 25 de ani în slujba înțelegerii interetnice într-o societate pluralistă și democratică, oferind un spațiu pentru experiențe comune, dialog și schimburi culturale. Multe minorități își păstrează până astăzi tradițiile și moștenirea culturală, participând – la fel ca minoritatea germană – în mod fiabil, pragmatic și constructiv la discursul social. Protecția juridică exemplară a minorităților din România face ca acest lucru să fie și să rămână posibil în continuare. Toate acestea se întâmplă într-un loc care este la rândul său o atracție turistică și care, nu întâmplător, face parte din Patrimoniul Mondial UNESCO. Nici nu se putea găsi o scenă mai frumoasă. Astăzi, acest loc de patrimoniu, ridicat în trecut ca fortăreață pentru apărarea oamenilor, ne oferă cadrul unui alt tip de protecție. Protecția unor comunități diverse, deschise și dispuse la interacțiunea cu cei care caută dialogul și nu confruntarea, care consideră păstrarea diversității o valoare adăugată”, a subliniat ambasadoarea Germaniei în România. „Ca platformă vibrantă pentru acest dialog intercultural, ProEtnica demonstrează că protecția și diversitatea tuturor minorităților reprezintă factori de stabilitate indispensabili într-o societate pluralistă.”

Președintele României, Nicușor Dan a oferit, anul acesta, Înaltul Patronaj Festivalului ProEtnica. Pe scena primei zile a manifestării de la Sighișoara, reprezentantul Administrației Prezidențiale, Cristian Roșu a dat citire unui mesaj de apreciere, susținere și continuitate din care cităm: „Festivalul ProEtnica este un eveniment amplu și cu o frumoasă tradiție în peisajul multietnic al României care reunește la Sighișoara oameni, comunități și experiențe culturale diverse dintr-un spațiu al dialogului, al respectului reciproc și al solidarității sub Înaltul Patronaj al Președintelui României. De-a lungul edițiilor festivalului, ați construit cu perseverență un cadru de întâlnire și de apropiere între oameni cultivând încrederea, cooperarea și convingerea că doar prin cunoaștere reciprocă și deschidere autentică putem consolida o societate armonioasă și echilibrată dedicată vocației sale europene. Într-o perioadă marcată de provocări complexe, comunitățile au un rol esențial în păstrarea păcii sociale și în construirea binelui comun. Prin puterea dialogului, prin solidaritate și capacitatea de a lucra împreună, dincolo de diferențe găsim noi perspective comune și construim punți de legătură între oameni, demonstrând că diversitatea reprezintă o resursă importantă pentru societatea noastră și o premisă esențială pentru dezvoltare, cooperare și construire a viitorului pe care ni-l dorim. ProEtnica este un exemplu relevant în acest sens, oferind un spațiu în care tradițiile, valorile și aspirațiile minorităților naționale se întâlnesc și se transformă într-un mesaj comun de înțelegere și unitate. Prin manifestările diverse pe care le găzduiește, festivalul reafirmă importanța comunităților etnice ca piloni ai unei societăți democratice bazate pe respect, responsabilitate și participare civică.”

Componenta de reflecție a continuat, de la ora 17.30, la Sala Festivă a Primăriei Municipiului Sighișoara, cu masa rotundă „25 de ani ProEtnica – diversitatea etnică, drept factor al păcii, stabilității și dezvoltării sociale și economice”, organizată în colaborare cu Fundația Hanns Seidel România. Tema a oferit prilejul unei priviri asupra drumului parcurs de ProEtnica în cei 25 de ani – de la proiectul pornit dintr-o inițiativă germană la un proiect românesc al dialogului dintre comunități –, asupra valorilor pe care festivalul le-a construit și le-a păstrat, dar și asupra limitelor și provocărilor pe care o asemenea construcție le întâlnește. Dezbaterea merită însă o privire separată, tocmai prin întrebările pe care le-a deschis. La dezbateră desfășurată în Sala Barocă a Primăriei au participat reprezentanți ai corpului diplomatic, ai instituțiilor centrale și locale și ai organizațiilor minorităților naționale, universitari, jurnaliști.

În paralel, după deschiderea oficială, scena din Piața Cetății a devenit locul de întâlnire al culturilor bulgară, elenă, croată, macedoneană, sârbă, poloneză și germană. Primii au fost reprezentanții Uniunii Bulgare din Banat – România, prin Ansamblul Hora, din Băleni Sârbi, județul Dâmbovița. Dansurile lor au adus în fața publicului expresia unei comunități care și-a păstrat de-a lungul generațiilor portul, muzica și sentimentul apartenenței, tradiția continuând să existe tocmai prin transmitere și prin întâlnirea cu ceilalți.

A urmat Uniunea Elenă din România, prin Comunitatea Elenă Onești și formația Oi Kyries, cu dansuri tradiționale grecești. Ritmul și bucuria mișcării, atât de recunoscutibile în cultura elenă, au adus în Piața Cetății

ceva din temperamentul lumii mediteraneene, într-un moment în care identitatea s-a exprimat firesc prin muzică și dans.

Uniunea Croaților din România, reprezentată de KUD Karaševska Zora, din Carașova, județul Caraș-Severin, a continuat programul cu dansurile unei comunități istorice care, deși puțin numeroasă, își păstrează cu grijă patrimoniul cultural. Tocmai asemenea prezențe dau una dintre dimensiunile importante ale ProEtnica: vizibilitatea oferită comunităților ale căror tradiții supraviețuiesc prin continuitatea dintre generații.

Cultura macedoneană a fost reprezentată de Asociația Macedonenilor din România și de Ansamblul Soarele – Sonțe, printr-un moment de interpretare folclorică, adăugând programului sonoritățile unui spațiu balcanic în care culturile s-au întâlnit și s-au influențat reciproc vreme de secole.

Din Sânnicolau Mare, județul Timiș, Uniunea Sârbilor din România – Organizația locală Sânnicolau Mare, prin Ansamblul Sveti Sava, a adus dansul sârbesc, energic și profund comunitar, expresie a unei identități care continuă să ocupe un loc important în mozaicul multicultural al Banatului.

Spre seară, Uniunea Polonezilor din România – Dom Polski Poiana Micului a adus pe scenă Ansamblul muntenilor polonezi „Mała Pojana”, cu cântece și dansuri. Prezența formației a adus în Cetatea Sighișoarei o parte din patrimoniul comunității poloneze din Bucovina, în care memoria originilor, costumul, cântecul și dansul au rămas, peste generații, forme puternice de păstrare a identității.

Programul artistic al primei zile s-a încheiat cu Forumul Democrat al Germanilor din România – FDG Brașov, reprezentat de Jugendlaskapelle Kronstadt / Music Lab Big Band. Muzica formației brașovene a oferit o altă expresie a patrimoniului cultural german din România, într-un loc în care această prezență are o rezonanță aparte: moștenirea săsească este înscrisă în însăși istoria, arhitectura și identitatea Sighișoarei.

Prima zi a ProEtnica a deschis și spațiul reflecției asupra istoriei. La Biserica Mănăstirii Sighișoara, Agora Dialogului Intercultural a debutat cu vernisajul expoziției „Punct de cotitură: 1526. Cezură și șansă”, organizată de Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României. Realizată de Deutsches Kulturforum östliches Europa, în colaborare cu DRI, expoziția dedicată bătăliei de la Mohács din 1526 și consecințelor sale în Europa Centrală a fost deschisă de Thomas Șindilariu, subsecretar de stat.

Locul ales pentru vernisaj a pus istoria expoziției într-un dialog firesc cu istoria orașului. Într-o cetate în care trecutul rămâne vizibil în ziduri, turnuri și biserici, evocarea anului 1526 și a schimbărilor pe care acesta le-a produs în Europa Centrală dobândește o rezonanță specială. Chiar titlul, „Cezură și șansă”, invită la o lectură dincolo de simpla rememorare a unui eveniment: marile rupturi ale istoriei schimbă frontiere și raporturi de putere, dar modifică deopotrivă destinele comunităților și geografia culturală a unor întregi regiuni.

Astfel s-a construit prima zi a ProEtnica 2026: între scena din Piața Cetății, Biserica Mănăstirii și Sala Barocă, între cântec și dans, memorie istorică și reflecție asupra prezentului. Bulgari, greci, croați, macedoneni, sârbi, polonezi și germani și-au făcut cunoscute tradițiile, în timp ce expoziția și dialogul instituțional au readus în atenție sensul mai profund al întâlnirii dintre culturi. După 25 de ani, ProEtnica poate fi privită nu numai ca un festival al minorităților naționale, ci și ca un spațiu în care diversitatea României se vede, se aude și, mai ales, intră în dialog.

Sighișoara, 26 august 2026

Volker Reiter

Președinte

Asociația Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret – Sighișoara

Sub Înaltul Patronaj al Președintelui României Sub patronajul Ambasadoarei Republicii Federale Germania – Angela Ganninger Organizator: Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret Sighișoara (ibz) Partener principal: Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României Partener: Consiliul Județean Mureș, prin Centrul Județean pentru Cultură Tradițională și Educație Artistică Mureș Parteneri de proiect: Organizațiile minorităților naționale participante Cu sprijinul: Municipiul Sighișoara Agenția Națională pentru Romi Centrul Național de Cultură a Romilor – Romano Kher	Parteneri media: TVR RADIO ROMÂNIA Radio România Actualități Radio România Internațional Radio România Antena Satelor Radio România Târgu Mureș AGERPRES Népújság Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien Hermannstädter Zeitung Punctul Cuvântul liber Radio Son Zi de Zi Știrile Transilvaniei Cadran Sponsori: Hochland Deutscher Wirtschaftsclub Mureș
--	---